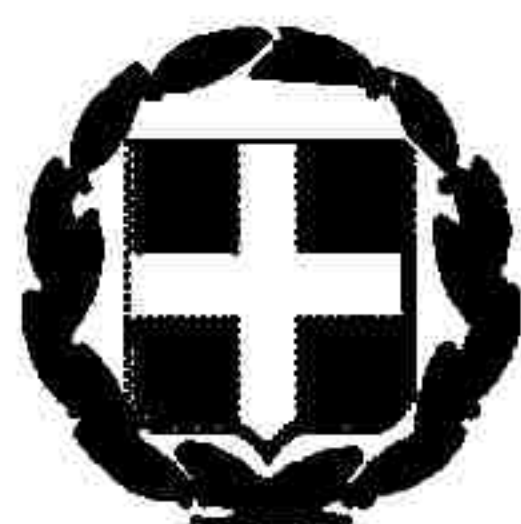

12/12

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ. Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 210 69 20 287-FAX 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/14202**

Αθήνα, 9 Δεκεμβρίου 2011

**ΠΡΟΣ:ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ**

**ΚΟΙΝ.: 1. Βουλευτή κ. Τ. ΚΟΥΡΑΚΗ
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩ-
ΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ/
115 27
(Γραφείο κ. Υπουργού)
3. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ :
α) Γραφείο κ. Αρχηγού
β) Δ/νσεις : Γενικής Αστυνόμευσης,
Αλλοδαπών, Αστυνομικού Προ-
σωπικού, Τεχνικών και Υγειονο-
μικού**

ΘΕΜΑ : Συνθήκες κράτησης σε αστυνομικά κρατητήρια. Αναφερόμενα περιστατικά αυθαιρεσίας αστυνομικών.

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ 1859/ 23-11-2011.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Τ. ΚΟΥΡΑΚΗΣ, σε ότι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι, το ζήτημα της προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών και της εν γένει συμπεριφοράς των αστυνομικών προς τους πολίτες είναι πρωταρχικής σημασίας για το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας. Κατευθυντήρια γραμμή της ακολουθούμενης πολιτικής και ταυτόχρονα, βασική υποχρέωση του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, αποτελεί ο απόλυτος σεβασμός της προσωπικότητας και η εγγύηση της προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών ημεδαπών και αλλοδαπών, χωρίς φυλετικές, εθνοτικές ή άλλες διακρίσεις. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στα ελεγχόμενα, συλλαμβανόμενα ή κρατούμενα άτομα, όπως προβλέπονται από το πλέγμα, αφού σκοπός δεν είναι ο περιορισμός των δικαιωμάτων, αλλά η διευκόλυνση άσκησής τους, μέσα στα πλαίσια της ισχύουσας συνταγματικής τάξης [Σύνταγμα, νόμοι, Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Διεθνές Σύμφωνο για τα Πολιτικά Δικαιώματα, Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και των άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, της Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Κώδικα Συμπεριφοράς Αστυνομικών του Ο.Η.Ε., Διακήρυξη Κανόνων Δεοντολογίας για την Αστυνομία του Συμβουλίου της Ευρώπης, και Κανονισμοί της Ελληνικής Αστυνομίας (π.δ. 141/1991, π.δ. 538/1989, π.δ. 254/2004)].

Επιπλέον, εκδηλώνονται συνεχώς πρωτοβουλίες και δράσεις, που αποσκοπούν στη συνολική ανταπόκριση του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, στην οικειοποίηση και εμπέδωση των αρχών και αξιών αυτών, αλλά και στη δημιουργία κλίματος σκέψης και κουλτούρας σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που δεν αφορά απλά την αποσπασματική αντιμετώπιση αναφυόμενων περιστατικών. Για την ενίσχυση της πρόληψης των βασανιστηρίων από το αστυνομικό προσωπικό, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και για την αντιμετώπιση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, της μισαλλοδοξίας και της μη ανεκτικότητας κατά την αστυνομική δράση έχουν εκδοθεί κατά καιρούς εγκύκλιες διαταγές, από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, που αναφέρονται στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη σημασία του και την προστασία που είναι αναγκαίο να τυγχάνουν.

Περαιτέρω, για την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι αυθαιρεσιών κρατικών οργάνων, αφενός μεν, έχουν θεσπισθεί ποινικές διατάξεις που προβλέπουν αυστηρότατες ποινές για ενδεχόμενες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αφετέρου δε, υφίσταται συνεχής διοικητικός έλεγχος του αστυνομικού προσωπικού, ο οποίος εξασφαλίζεται από το ιδιαίτερα αυστηρό πειθαρχικό δίκαιο (π.δ. 120/2008). Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του π.δ. 120/2008, η εξέταση των πειθαρχικών παραπτώματων, που φέρονται ότι τελέσθηκαν από αστυνομικούς σε βάρος πολιτών, προηγείται της εξέτασης των λοιπών πειθαρχικών τους παραπτώματων, ενώ, στην παρ. 1 του άρθρου 10 του ιδίου π.δ., ορίζεται ότι πράξεις που συνιστούν βασανιστήρια ή άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, κατά την έννοια του άρθρου 137Α του Ποινικού Κώδικα, επισύρουν την ποινή της απόταξης. Στο πλαίσιο δε αυτό, καθιερώθηκε και η υποχρέωση των αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας, για διερεύνηση τυχόν ρατσιστικού κινήτρου στα πλαίσια της πειθαρχικής διερεύνησης υποθέσεων που αφορούν αντιδεοντολογική συμπεριφορά αστυνομικών σε βάρος ατόμων, που ανήκουν σε ευάλωτες εθνοτικές, θρησκευτικές ή κοινωνικές ομάδες ή είναι αλλοδαποί.

Δεδομένης, λοιπόν, της δημοσίως εκφρασμένης βούλησής μας για μηδενική ανοχή σε θέματα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κάθε καταγγελία ή πληροφορία, για ανάρμοστη συμπεριφορά αστυνομικού, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή εκτός διατεταγμένης υπηρεσίας και γενικά, για ενέργεια ή παράλειψη των αστυνομικών αντίθετη με το Σύνταγμα, τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς και την ηθική τάξη, εξετάζεται σε βάθος με ιδιαίτερη προσοχή και σχολαστικότητα και εφόσον διαπιστωθεί παράβαση αυτών, εφαρμόζεται με αυστηρότητα η κείμενη νομοθεσία.

Στο πνεύμα αυτό, άλλωστε, εντάσσεται και η νομοθετική μας πρωτοβουλία που ολοκληρώθηκε με τη δημοσίευση του νόμου 3938/2011 (ΦΕΚ-61/31-03-2011, τεύχος Α'), με τον τίτλο «Σύσταση Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη». Με τις επιμέρους διατάξεις του νόμου αυτού προβλέπεται η ίδρυση ομώνυμου Γραφείου, υπαγόμενου απευθείας στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη και ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα συγκρότησης, εσωτερικής λειτουργίας και στελέχωσής του. Επισημαίνεται δε ότι, αναφορικά με την ποινική διερεύνηση καταγγελιών, την πρόκληση βασανιστηρίων ή άλλων προσβολών της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, μεταξύ άλλων, αρμόδια είναι και η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων, που συνιστά αυτοτελή Κεντρική Υπηρεσία του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, υπαγόμενη απευθείας σε αυτό και εποπτευόμενη από Εισαγγελέα Εφετών.

Για το αναφερόμενο στην ερώτηση του κ. συναδέλφου περιστατικό, σας γνωρίζουμε ότι, την 14-11-2011 μετήχθησαν από τις Φυλακές Κορυδαλλού στο Εφετείο Αθηνών, με συνοδεία αστυνομικών της Διεύθυνσης Μεταγωγών - Δικαστηρίων Αττικής, 2 αλλοδαποί υπήκοοι Ιράκ, για να παραστούν σε εκδίκαση υπόθεσής τους, ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων

Αθηνών. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στον προσωρινό χώρο κράτησης του Εφέτειου, οι αλλοδαποί επιτέθηκαν στους συνοδούς τους, προσπαθώντας να αποσπάσουν το υπηρεσιακό όπλο ενός εξ αυτών και επιχείρησαν να αποδράσουν και να δημιουργήσουν νωρίτερα ένταση στην αίθουσα του δικαστηρίου, με σκοπό να προκαλέσουν εξέγερση και των λοιπών κρατουμένων. Αποτέλεσμα του ως άνω επεισοδίου ήταν η πρόκληση σωματικών βλαβών στους εμπλεκόμενους. Για την εν λόγω υπόθεση, σχηματίστηκε από τη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων ποινική δικογραφία, σε βάρος των δυο αλλοδαπών για παράβαση των άρθρων 308 «Απλή Σωματική Βλάβη», 361 «Εξύβριση», 167 «Αντίσταση», 174 «Στάση Κρατουμένων» του Ποινικού Κώδικα, ενώ ταυτόχρονα με διαταγή του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, διενεργείται Ε.Δ.Ε., προκειμένου διερευνηθεί από πειθαρχικής πλευράς η υπόθεση και καταλογισθούν σε συντρέχουσα περίπτωση ανάλογες πειθαρχικές ευθύνες, η οποία μέχρι σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί.

Πέραν των ανωτέρω, γνωρίζεται ότι, το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, αλλά και το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη προσδίδουν ιδιαίτερη σημασία στην εξασφάλιση των απαραίτητων κανόνων υγιεινής και ασφαλούς διαμονής όλων των κρατουμένων στα αστυνομικά κρατητήρια, καθώς και στην τήρηση αυτών στις αστυνομικές Υπηρεσίες, οι οποίες σε καθημερινή βάση, διαχειρίζονται μεγάλο αριθμό κρατουμένων, είτε κατά τη φρούρηση κρατητηρίων, είτε κατά τις μεταγωγές αυτών από και προς τα δικαστήρια, καταστήματα κράτησης κ.λπ.. Προς τούτο, έχουν εκδοθεί διαταγές προς όλες τις περιφερειακές αστυνομικές Υπηρεσίες, με οδηγίες - εντολές για την απόλυτη τήρηση των υποχρεώσεών τους, όπως αυτές απορρέουν από τις ισχύουσες διατάξεις και διεθνείς συνθήκες.

Επισημαίνεται δε ότι, τα κρατητήρια των περιφερειακών Υπηρεσιών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας πληρούν, σε γενικές γραμμές, τους όρους και προϋποθέσεις από πλευράς υγιεινής και ασφάλειας. Σημειώνεται δε ότι, τα τυχόν εμφανιζόμενα προβλήματα οφείλονται, κυρίως, στην ακαταλληλότητα των κτιρίων (παλαιά, μισθωμένα με προβλήματα στην αποχέτευση, με έλλειψη φυσικού φωτισμού και αερισμού), καθώς και στην ανεπάρκεια των υπαρχόντων χώρων κράτησης. Περαιτέρω, καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες, για τη βελτίωση των χώρων κράτησης και την άμεση αποκατάσταση ζημιών - βλαβών (τακτικός ελαιοχρωματισμός, αντικατάσταση του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού), για την διατήρηση υψηλού επιπέδου υγιεινής (σχολαστική καθαριότητα - απολύμανση και επαρκής αερισμός των χώρων, ατομική υγιεινή-καθαριότητα των κρατουμένων και προαυλισμός τους σε φυλασσόμενους χώρους και τακτική παροχή σίτισης), την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους κρατουμένους και τον τακτικό υγειονομικό έλεγχο των χώρων κράτησης από την αρμόδια υγειονομική Υπηρεσία της περιφερειακής ενότητας. Η τήρηση όλων των κανόνων και όρων ασφαλείας των κρατητηρίων, αλλά και η κατασκευή τους σύμφωνα με τις προδιαγραφές είναι απαραίτητη, ώστε να μηδενιστεί το ενδεχόμενο αποδράσεων, αυτοτραυματισμών κ.λπ. και να εξασφαλίζεται η προστασία του προσωπικού των Υπηρεσιών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, που είναι επιφορτισμένο με τη φρούρηση των κρατουμένων.

Πλέον αυτών, με σκοπό την ενίσχυση των δικαιωμάτων των κρατουμένων από τις αστυνομικές Αρχές, αποφασίσθηκε από τον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας, σε υλοποίηση σύστασης της Διεθνούς Αμνηστίας, η ενσωμάτωση στα «πληροφοριακά δελτία για τα δικαιώματα των κρατουμένων» (σχετική η 4803/22/14-α1 από 03-11-1995 εγκύκλιος διαταγή), ως «δικαίωμα» αυτών, η υποβολή έγγραφης καταγγελίας για τυχόν κακές συνθήκες κράτησης, κακομεταχείριση ή άλλες προσβολές των δικαιωμάτων τους, σύμφωνα με Υπόδειγμα που καθιερώθηκε ειδικά προς τούτο. Τα υποδείγματα αυτά μεταφράστηκαν σε (16) γλώσσες και μετά την τελική τυποποίηση αυτών από τη Διεύθυνση Οργάνωσης - Νομοθεσίας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, απεστάλησαν σε όλες τις Υπηρεσίες της, με την υπ' αριθ. 7100/24/3-ε' από 12-10-2010 εγκύκλιο διαταγή του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας.

Επίσης, ανά χρονικά διαστήματα, η Επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (CPT), επισκέπτεται τους χώρους κράτησης των Υπηρεσιών μας, συντάσσοντας σχετική Έκθεση με τις διαπιστώσεις και τις σχετικές επισημάνσεις της, προς τις οποίες συμμορφώνονται απαρέγκλιτα οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας. Ωστόσο, οι απόψεις, οι καταγγελίες και οι διαπιστώσεις, καθώς και οι τυχόν παρατηρήσεις - συστάσεις που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις, κ.λπ. διεθνών οργανισμών, ανθρωπιστικών οργανώσεων κ.α. σχετικά με τις συνθήκες κράτησης των αλλοδαπών κ.λπ. στη χώρα μας και αφορούν το Υπουργείο μας, αποτελούν αντικείμενο προβληματισμού, ενδελεχούς μελέτης και διερεύνησης εκ μέρους των αρμοδίων Υπηρεσιών μας και λαμβάνονται τα αναγκαία πρόσθετα μέτρα, ώστε η χώρα μας να μη δυσφημίζεται στο εξωτερικό και να μην εγκαλείται από τους διεθνείς οργανισμούς.

Ειδικότερα, για την περιοχή της Αττικής, με σχετική διαταγή του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, συγκροτήθηκε τριμελής επιτροπή αποτελούμενη από Αξιωματικούς, η οποία προβαίνει σε επιθεωρήσεις - επισκέψεις στα αστυνομικά κρατητήρια των υφισταμένων της Υπηρεσιών, με σκοπό τον έλεγχο της τήρησης των συνθηκών ασφάλειας και κανόνων υγιεινής, τη διαπίστωση τυχόν ελλείψεων - προβλημάτων και την υποβολή αναγκαίων παρεμβάσεων - προτάσεων για τη βελτίωση της υφιστάμενης κατάστασης. Στα πλαίσια αυτά, ήδη πραγματοποιούνται βελτιωτικές εργασίες για την επισκευή - συντήρηση και αναβάθμισης των χώρων κράτησης των Αστυνομικών Τμημάτων Κυψέλης, Αγίου Παντελεήμονα, Αμπελοκήπων, Συντάγματος και Πατησίων, αντίστοιχα, συνολικής δαπάνης 22.300,00 ευρώ.

Στα πλαίσια της συνεχιζόμενης προσπάθειας, για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, τη βελτίωση των κτιριακών υποδομών και τη διασφάλιση της υγιεινής διαμονής και προστασίας των κρατούμενων, έχει καταρτιστεί Τεχνική Περιγραφή των χώρων κράτησης, βάσει της οποίας κατασκευάζονται-ανακατασκευάζονται οι χώροι κράτησης των αστυνομικών Υπηρεσιών και αφού ελήφθησαν υπόψη, μεταξύ των άλλων και οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Πρόληψης Βασανιστηρίων. Στο πλαίσιο αυτό, υλοποιούνται έργα είτε μέσω Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.), είτε μέσω Συμπράξεων Δημοσίου - Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.), που αφορούν ανεγέρσεις νέων σύγχρονων κτιρίων που διαθέτουν τους, πλέον, κατάλληλους χώρους κράτησης ώστε να καλύπτονται, πλήρως, τόσο οι εργασιακές ανάγκες του προσωπικού, όσο και οι ανάγκες προσερχομένων πολιτών, ενώ παρέχουν ανθρώπινες συνθήκες κράτησης στους κρατούμενους στις Υπηρεσίες αυτές. Ειδικότερα :

- Πραγματοποιούνται επισκευές - ανακαινίσεις - βελτιώσεις χώρων κράτησης στα οικήματα των Α.Τ. Αγ. Γερμανού, Α.Τ. και Τ.Σ.Φ. Σουφλίου, Κυπρίνου (Φυλάκιο Έβρου), Τυχερού, Μεταξάδων, Ορεστιάδας και Κ.Σ.Φ. Νέας Βύσσας, αντίστοιχα.
- Στο ετήσιο Πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων έτους 2011-2013) έχει εξασφαλιστεί πίστωση ύψους 3.000.000,00 ευρώ για δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση του Ελληνικού Σχεδίου Δράσης για τη μετανάστευση (Action Plain), το οποίο υποβλήθηκε από τη χώρα μας και εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ανέγερση - διαμόρφωση Κέντρων Κράτησης και Κέντρων Πρώτης Υποδοχής). Τα έργα και ο ακριβής προϋπολογισμός θα εξειδικευτεί με τη χωροθέτηση των ανωτέρω υποδομών. Ήδη αναμορφώνονται και ανακαινίζονται οι πρώην εγκαταστάσεις Ε.Χ.Π.Α. Βέννας Ροδόπης, Χίου και Σάμου.
- Υπεγράφη την 19-09-2011 Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Προστασίας του Πολίτη που αφορά την ανάθεση στην Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) για την εξεύρεση κατάλληλου κτιρίου στην περιοχή του Βορείου Έβρου για τη στέγαση Περιφερειακής Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής, Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου κ.λπ.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι, το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας είναι αποφασισμένα να μην επιτρέψουν την εκδήλωση ρατσιστικών φαινομένων στους κόλπους του Σώματος της Ελληνικής Αστυνομίας και να ελέγξουν κάθε παράνομη, αντικανονική και απρεπή συμπεριφορά των αστυνομικών. Για το σκοπό αυτό, έχουν δοθεί σαφείς οδηγίες - εντολές, στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, ώστε να παρακολουθείται αδιάλειπτα η εφαρμογή των εγκυκλίων διαταγών, που αφορούν τόσο στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εν γένει συμπεριφορά του προσωπικού, όσο και στην τήρηση των απαραίτητων κανόνων υγιεινής στους χώρους κράτησης των αστυνομικών υπηρεσιών και σε περίπτωση που καθίσταται αναγκαία η λήψη τυχόν συμπληρωματικών μέτρων, να προβαίνουν άμεσα σε ανάλογες ενέργειες.

Κατά τα λοιπά θέματα, αρμόδιο να σας ενημερώσει σχετικά είναι το συνεργωτώμενο Υπουργείο.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ**

